

Fragment

Ur

Fors kyrkohistoria

Av

Sören Nilsson

Administrativt

Fors socken låg från tidig medeltid fram till år 1881 som annex under Ragunda pastorat. Detta stora pastorat kom att vid tiden efter digerdöden, alltså efter år 1350, omfatta förutom Ragunda och Fors även Håsjö, Hällesjö och slutligen tillkom också Stugun. Det sålunda mycket vidsträckta pastoratet betjänades av en kyrkoherde som till sin hjälp hade en komminister. Kyrkoherden bodde i Ragunda.

Komministern hade sin bostad i Fors fram till 1728, men efter detta år vistades han vanligen i Håsjö.

År 1809 fick Fors sockenpredikant, och slutligen erhöll socknen egen kyrkoherde år 1881 och därmed eget självständigt pastorat.

Den förkristna tiden

Det är inte så vanligt i våra dagar att sägner omtalar var platsen för dyrkandet av de fornnordiska gudarna var belägen. Då bortser vi naturligtvis ifrån de fall där ortsnamnen anger var dessa avgudaplatser funnits.

"een Gillesstugu befinns hafwa stått strax nedan för kyrckian Söder uth på een lijten backa. Uthi den samma förmenes, att hedningarna hafwa hållit sin Gudztienst till een tijdh förr än kyrckian bygdes. Sedan hafwa the hållit sina Sochnemöthen såssom och sina Gästebudh, då både Slagzmåhl och andra Synder under tijden förlupne äre".

Såsom alltid då det gäller sådana här gamla sägner får man kanske ta det hela med en nypa salt. Någon kärna av sanning kan dock ligga i den gamla berättelsen.

Den här ovan omtalade platsen för gudahovet bör alltså ligga någonstans mellan kyrkan och Järån.

Den första kristna tiden

Forskarna anser idag allmänt att Jämtland kristnades österifrån, från Sverige, och då troligen under 1000-talet.

När det gäller Fors, som då var en del av det vidsträckta ragunda området, bör det stå utanför allt tvivel att så är fallet. Inte minst pga dess belägenhet längst i öster. F.ö. kan det diskuteras om det då mer eller mindre självständiga Ragunda, i vidsträckt mening, tillhörde Jämtland.

Det finns anledning tro att det då var en del av Storhålsingland. Fors har ju t.ex. av ålder haft sin utblick mer mot dessa trakter än mot centraljämtland.

I några livligt omdebatterade gränshandlingar, som man brukar datera till år 1273, får vi en intressant uppgift om vem, som var den förste kristne mannen i nuvarande östjämtland. Han skulle enligt dessa skrifter ha hetat Arne Ille och möjligen hört hemma i Hällesjö. Han tvistade om fiskerätten i Blåfintjärn. Enligt gängse uppfattning skulle med denna tjärn avses nuvarande Fängelsjön, som nu ligger på Graninge domäner. Hans motpart i tvisten var en Gunilla Snälla ifrån Sollefteå. Mer kristen var dock inte Arne än han dränkte en man som Gunilla satte såsom vakt vid tjärnen.

Den första kyrkan

När byggdes då den första kyrkan i Fors socken?

Tyvärr kommer vi väl aldrig att få exakt svar på denna fråga.

Klart är emellertid att Fors hade kyrka i början av 1300-talet. I en räkenskapslängd från något år mellan 1315-19 omtalas nämligen att från Ragunda med annex uppburits ½

mark penningar. Detta annex måste vara Fors.

Det första direkta omnämnandet av en kyrka kommer så ett decennier senare. Vid en visitation i bygden skrev ärkebiskop Peter ett brev, där han tar åbon vid själastugan på ragundaskogen (Stugun) under sitt och kyrkans beskydd. Brevet avslutas med följande mening:

"Givet vid Fors kyrka lördagen närmast före söndagen reminiscere 1335". D.v.s. den 11 mars 1355.

Om vi går över ifrån de skriftliga källorna till den muntliga traditionen, säger den, enligt en uppteckning från år 1888:

"enligt sägen skall första kyrkan vara byggd af fyra bröder på Elggårdsberget i Bispgårdens by. Äfvenså benämnes en äng i närheten för Kyrklagden än i dag". Namnet Älggårdsberget har knappast kyrklig anknytning, utan pekar snarare på att där funnits en fångstplats för älg. Vidare hade allmogen förr vanligen namn på sina åkrar och lägdor, och på nästan varje gård fanns vanligen en Präståker eller Kyrklägda, varför inte heller detta kan tas som bevis för att där legat en kyrka. Nu är emellertid Älggårdsberget mycket vackert beläget med utsikt över den lägre liggande bebyggelsen. Det är otvivelaktigt en utmärkt plats för en kyrka.

Nämnas bör kanske i det här sammanhanget att med Bispgårdens by menas inte den på senare tid uppkomna orten vid järnvägsstationen i Fors, utan vad som nu vanligen, men helt felaktigt går under namnet Bispfors.

Kyrkans överste, ärkebiskopen, ägde rätt till laxfiske i socknen, ja, man finner att han år 1346 innehade inte bara det givande laxfisket, utan också en fjärdedel av gården Fors.

Ortsnamnsforskare har med gården Fors velat identifiera Byn, och den omtalade fjärdedelen skulle då vara uppkomsten av Bispgården (Biskopsgården). Det är kanske inte helt otroligt att initiativet till kyrkans uppförande kom från ärkebiskopen p.g.a. hans värdefulla possessioner här.

Josephus kyrka

Under senare delen av 1400-talet beslöt forsborna att en ny kyrka skulle uppföras.

Orsaken till att den gamla inte dög vet vi inte i dag, olika anledningar till detta nya kyrkobygge kan man väl tänka sig: befolkningen efter digerdöden ökade kanske så kraftigt att den gamla blev för trång, eller också hade den gamla fått förfalla så att reparationer inte längre ansågs välmotiverade. Andra orsaker kan väl också sökas. Ny kryka skulle alltså byggas, och den skulle enligt sägnen ha uppförts av socknens 14 bönder under ledning av en i trakten väl känd kyrkobyggmästare, Joseph. Han skall också ha byggt de senmedeltida kyrkorna i medelpadssocknarna Indal och Liden, samt tillika Ragunda gamla kyrka.

Enligt Abraham Hülpers i sin beskrivning över Jämtland från år 1774 skall kyrkan i Fors "wara bygd omkring 1480, af en i orten ryktbar Munk Joseph, som besörjt flere kyrkobyggnader i Medelpad...".

Vem var då denne produktive man?

Det sägs att han var av finsk härkomst, dominikanermunk och kyrkoherde i Indal. Och mycket riktigt: han nämns såsom "kyrkioprest i Indahl" mellan åren 1481-1510 i bevarade handlingar. Han var bosatt i och ägare av en gård i Uneåsen i samma socken. Till all lycka får vi närmare upplysningar om honom från en uppteckning av en kyrkoherde i Indal 1669.

Denne kyrkoherde, Thelaus skriver nämligen:

"...Josephus ´ en lärd, skarpsinnig och förståndig man, anhängare av den katolska kyrkan, som då var rådande i dessa trakter. På grund av den oerhört hårda noggrannheten i religiöst avseende levde han ogift".

Thelaus fortsätter:

"Genom ett olycksdigert och plötsligt fall blev han uppslukad av vattnet i Indalsälvens häftiga strömfåra mellan byn Boda i Medelpad och Edset i Jämtland. Här störtar en sidoström ner. Innevånarna kallar detta ställe Strupen. Härifrån följde hans livlösa kropp

med älvens hastiga lopp en

sträcka av nio mil och fördes av dess vild ström till gränsen av Indals socken.

Bebyggarna kallar denna plats Ännetsnacken.

Där restes ett minnesmärke enligt folkets sed i korsform. Och sedan liket uppdragits ur vattnet, jordades det i Indals kyrkogård vid ingången till kyrkans vapenhus under en klipphäll eller ohugget stenblock. Ej heller synes här böra förtigas att minnesmärket efter den döde, upprest på stranden där han drogs upp, icke blivit förstört av elden som många gånger rasat däromkring och bränt upp skog och gräs, som funnits bredvid, utan det står oskadat och välbehållet intill innevarande dag".

Så långt Thelaus skrivelse från år 1669.

Det kan tilläggas att man senare tid på Indals kyrkogård hittat denna Josephus´sten med namnet Josephus´inristat.

Kyrkan här i Fors byggdes av sten med måtten 14x9 meter. På den plats där den stått, i närheten av den nya har rests en minnessten med följande inskription:

**"FORS GAMLA KYRKA UPPFÖRDES OMKRING ÅR 1500 AV DOMINIKANERAMUNKEN
JOSEPHUS KYRKOHERDE I INDAL. TJÄNADE I
TRE SEKLER".**

Någon bild av intreören finns veterligen inte bevarad, något man måste livligt beklaga.

Från längre fram i tiden nedskrivna inventarieförteckningar kan man dock få en ganska god föreställning om innanredet och prydnaderna. Mer om detta längre fram.

Om den första tiden fram till reformen och efter, vet vi idag väldigt lite. Generellt kan man dock möjligen säga att i Fors´, likaväl som i andra kyrkor i landet, saknades både bänkar för åhörarna och predikstol för prästen, eftersom dessa kyrkomöbler vanligen tillkom i samband med eller reformationen.

1500-talet

Eftersom vi har så dåliga upplysningar om själva kyrkan, kan vi i stället ägna oss åt de kyrkliga förhållandena i socknen.

Bönderna hade till kyrkan inleverera tionde, dvs tiondelen av vad de producerade i form av markens gröda, och vad de åstadkom i laxfiske eller djurfångst.

Under det nordiska sjuårskriget förda räkenskaper finns ännu idag bevarade. Vi finner är t.ex. från år 1566 följande register över vad folket i Fors erlagt i form av sädestionde till kyrkan:

Aff Fors sockn

Uthaneed

Per Andersson

Erich

Åsen

Nijls

Erich

Joen

Biörn

Erich Person

Bölet

Nijls

Ingeborg, änka

Bydhen

Morten Gullessoenn

Morten Nijlssenn

Raffwall

Pedher

Helie

Clemett

Biscopsgården

Lars

Swen

Åsen

Nijls

Edha

Erich

Joen

Nijls

Det första av de båda uppräknade bynamnen Åsen torde avse de nuvarande byarna Österåsen och Västeråsen.

Att det inte alltid var så lätt för bönderna att utge tiondet, skatten, framgår i en anteckning från år 1568, där kyrkoherden i pastoratet skriver:

"Bekiennes iag Benckt Larsson kyrckiepprest i Raffund med thenne min egin handschrift, at utij thetta åår bleffseden (Gud better) förderffuat av kiöld utij hele mit gield, haffuer förthenskuld Kongl. Maj:ts befallningsman, Jonas Jönsson effterlåtindh bönderne uppå Kongl. Maj:ts nådige behag att lösa t:an för 3½ marker...."

Bönderna behövde alltså inte inleverera tiondespannmålen (den behövdes säkert som utsäde nästa vår) till kyrkan, utan de fick istället utge 3½ marker penningar per tunna. Efter att under hela medeltiden ha tillhört Uppsala ärkestift (trots att Jämtland ju tillhörde Danmark-Norge), blev landskapet efter sjuårskriget tillhörigt den norska kyrkan. År 1589 utkom den sk. Trondhjemska reformsatsen som stadgade hur församlingarna skulle skötas. I denna läser vi:

Raffuens praestegjeld

"Haver 5 kirker som af 2 praester betjenes skulle. Udi Rauffuen 2 hellige dage efter hveranden og den 3die i Hellisø. Udi Foss 2 hellige dage efter hveranden og udi Haasø hver 3die helligdag. Udi Stuen 6 ganger om aaret...."

1600-talet

Detta sekel blev för innevånarna i Fors liksom för hela Jämtland ett mycket krigiskt århundrade. Socknen var ju också fram till år 1645 gränsområde till Sverige, med allt vad detta måtte ha inneburit.

Några stora fältslag utkämpades inte här i landskapet, men det oroliga tidevarvet skapade mycket lidande för befolkningen.

Efter Baltzarfejden 1613 förklarades t.ex. alla gårdar beslagtagna om ägarna hade uppträtt förrädiskt eller svurit trohet till Sverige. I Fors liksom i nästan allt Jämtland drogs gårdarna in till kronan.

För att hela landskapet inte skulle bli helt öde (och därmed naturligtvis minska skatteintäkterna till kungen) fick dock de förra gårdsägarna i nåder sitta kvar som kronans arrendatorer. Kyrkoherden i Ragunda blev för sina visade svensksympatier avsatt från sitt ämbete.

Efter freden i Brömsebro år 1645 kom så Jämtland att för gott tillhöra Sverige.

Men under kung Karl X:s danska krig blev landskapet under en kort tid besatt av norska trupper. En svensk styrka som låg i Gransjö skans i Helgum led av svår proviantbrist, och de gjorde därför en blixtraid mot Fors kyrkohärbärge för att där beslagta spannmålen. Härbärget var tomt.

Troligen hade då säden redan blivit bortförd av norrmännen.

Tjugo år senare var det färdigt igen.

Allmogen, som väl visste vad krigstillstånd innebar, gömde undan en kyrkklocka.

Kyrkvärden, riksdags- och nämndeman Oluf Biörssen ifrån Västeråsen, berättar:

"Wi war i prestegården i Bartolomejtijd anno 1677, då Herr Oluf (kyrkoherden Olof Rahm) kom ut ur Prestestufwan och gått till väggen, där Handklåckan hängde och Lefwererat (till Biörssen) säijandes at Fienden är i landet och en kan nogh hafwa bekymber om sitt, tager nu Eder Klåcka igen, och förvarer som i bäst kunnen, dhet dhe ock gjorde".

Försiktigheten med gömmandet skulle visa sig vara mycket rådigt.

Srax efteråt, den 7 september, inföll en styrka i Fors ifrån Medelpad.

Elva gårdar inkl. prästgården nedbrändes. Kyrkoherden, den ovan nämnde Olof Rahm, avrättades sedan för landsförräderi.

När vi nu närmar oss slutet av 1600-talet ökar informationen om kyrkan och dess ägodelar. Den första kända inventarieförteckningen från Fors kyrka är från 1689 och lyder:

"Inventarium på allt det, som Fors kyrka eger, upprättadh uti Kyrkovärden Olof Erikssons i By och Sexmännens närvaro af Patore Salomon Hofverberg. Anno 1689 d. 24 Octob.

Mobilia

- 1 st Silverkalk med pateen, oförgyllt.
- 1 st Gammalt kläde på kalken besömat med grönt och gult silke.
- 1 st Oblat ask (af bleck).
- 1 st D:o mindre, försilvradt.
- 1 st Tennflaska.
- 1 st stor Glasflaska
- 1 st Mässärk af klosterlärf, halfsliten.
- 1 st Mässhake af ? med brunt kors af lärf, gammal.
- 1 st D:o af rödh sammet med Silverkors.
- 1 st D:o gammal af blått lärf, obrukbar.
- 1 st Nytt altarkläde af rödh kläde ock en sammetskrantz, brun med oäkta galoner.
- 2 st D:o gamla altarkläden in under det röda.
- 1 st Duk på altaret brukelig.
- 1 st Westgöta-kläde på altarpallen, som brukas i stora högtider.
- 1 st Gl. ? och nu oduglig handbok. Svensk.
- 1 st Upsala Svenska psalmboken tryckt 1648.
- 1 st Dansk altar-bok gl. Tryckt 1602.
- 2 st Stora tennstakar på Altaret, förärade af Matronorne i Stockholm M.Dordi och M. Segni Pedersdöttrar i By 1682.
- 1 st Gl. Malmstake.
- 1 st Ljuskrone af Messing med 5 pipor, förärat af Sal. Borgmästaren i Hernösand Mårten Olsson.
- 1 st Fundt målat.
- 1 st Bäckan i funten.
- 1 st D:o gammalt.
- 2 st Gl. Handkläden vid funten.
- 1 st Gl. Thuribulium eller glödkar.
- 1 st Pung af brunt sammet med oäkta silfvergaloner och en liten malmklocka.
- 1 st Ny Koppar-Kittel.
- 1 st Jernstör.
- 1 st Ny Kyrkokista med 2ne lås.
- 1 st Stor klocka i stapeln.

Immobilien

Eger kyrkan ett laxfiske.

Tavlor, predikstol och andra prydnader nämns som synes inte. Tavlor fanns bevisligen, och det är troligt att en predikstol var installerad. I läns museet i Östersund finns bevarad en predikstol från Fors' gamla kyrka. Den är tillverkad någon gång under senare hälften av sextonhundratalet.

Tillverkaren är okänd. Predikstolen har inskriften:

"Ja salige äro de som höre Guds ord och bevara det".

Närmare uppgifter om tavlor mm. Kan fås från en inventarieförteckning från 1832, alltså strax före tiden för den gamla kyrkans nedrivande.

"Altare med tafla och skrank målad, altaretaflan af träd förfärdigad 1684 med gammal förgyllning. Försedd med Frälsarens bild på korset med 10 st fullskurnne billder och 7 Ängla ansigten".

Foto av predikstolen i Ragunda gamla kyrka. Så här bör också predikstolen i Fors gamla kyrka ha sett ut. De båda predikstolarna överensstämmer i många detaljer, och det är inte orimligt anta, att den sistnämnda, liksom den i Ragunda, är tillverkad på 1600-talet av norrmannen Per Iversen.

1700-talet

Under detta århundrade gjordes många nyanskaffningar till kyrkan, som nu började bli en smula trång för den snabbt ökande befolkningen i socknen.

År 1706 installerades nya bänkar. På dem stod "månadernas namn i romersk och svensk benämning".

En läktare fanns till år 1749. Då byggdes en läktare "för pigor" av dragonen Jonas Östberg från Österåsen. En tredje läktare förfärdigades 1785 av drängen Nils Jonsson från Österede.

1773 står som ett märkesår i Fors´kyrkohistoria. Detta år donerade nämligen rådmannen och vice borgmästaren i Sundsvall A. Forsstedt, som var bördig från Åsen, en orgel till sin hembygds kyrka. Den första i Fors kyrka - den femte i hela Jämtland.

Som ett exempel på den tidens rättsväsende kan nämnas att dragonen år 1749 också tillverkade en skamstock, där människor som förbrutit sig mot lagen skulle sitta. Detta, att inför sockenbornas ögon avtjäna sitt straff, ansågs mycket förnedrande. I sin bok "Jemtlands oeconomiska beskrifning" skriver Johan Otto Hagström, att syndarna gärna genomled prygel och gatlopp, men att de ofta rymde ur landet om de blev dömda att "sitta stocken".

1765 färdigställdes en ny vacker klockstapel, den står kvar och är i bruk den dag som i dag är. Att det funnits tidigare framgick av den tidigare relaterade inventarielängden från 1689. När den byggdes och hur den såg ut är idag okänt.

Johan Edlers klockstapel av år 1765

Den nya uppfördes nu av en bygdens son, Johan Edler, född i "Västerede" 1734, son till bonden Olof Ersson och hans hustru Brita Pers-

Dotter. Edler är väl mest känd som träsnidare i rokokostil och i denna konst är han ansedd som "1700-talets norrländska storsnickare".

Men byggmästarjobbet klarade han också av med den äran. För sitt arbete med Fors´klockstapel kvitterade han 1765 ut 350 Dlr. Sina initialer ristade han in i en bjälke inuti stapeln i höjd med klockorna, där de ännu kan ses.

De båda klockorna i stapeln är båda omgjutna av medeltida malm.

Den stora omgjöts 1745 och den mindre 1751. På storklockan kan runt kanten läsas:

Som jag omgjuten är

Så önskas ock att när

Jag rörs omgjutat må

De som i Guds hus gå

Att deras sinn och själ

Må här förnyas väl.

Invånarantalet ökade mycket starkt under 1700-talet. Några siffror åskådliggör:

År 1754 fanns 342 personer

" 1766 " 391 "

" 1771 " 418 "

" 1795 " 503 "

Större kyrka behövdes. Man hade satt in tre läktare, men det hjälpte föga. Kyrkan var för trång.

Folket var emellertid fattigt, och den år 1796 timade händelsen med Ragundasjöns utgrävning, och det därmed förlorade laxfisket, gjorde sannerligen inte situationen bättre. Kyrkan började alltmer att förfalla.

Underhållet eftersattes eftersom man kalkylerade med att riva den för att ta material ur den till en ny kyrka. På så sätt behövde man inte heller underhålla två ktkor, när den nya en gång stod klar.

Abraham Hülphers skriver 1775:

"Kyrkan av sten ligger 2 mil sydost ifrån Moder-Kyrkan wid Ragunda Elfwen, är mycket förfallen och trång".

1800-talet

År 1831 skrevs en "noggrann och omständelig förteckning och beskrifning å

Fors' kyrkas inre och yttre tillhörigheter". I den kan vi läsa:

"Kyrkan, bygd på fjortonhundratalet af sten med trädhwalf och spåntak... med 4 fenster, en mindre Sacristia äfwen af sten och trätak, utan eldstad med ett fenster, både kyrkan och Sacrisian i det närmaste förfallne".

Och:

"Wapenhus, 2ne Stegportar och Borggårdsmuren af träd allt gammalt och förfallet".

Epoken med Josepus kyrka började lida mot sitt slut.

Den revs av fattiga bönder.

Simon Getings kyrka

Det nu stundande kyrkobygget förorsakade mycket huvudbry för forsborna. Kostnaderna skulle bli stora. Arbetskraft bestods visserligen av innevånarna i socknen själva, men materialier kostade pengar. Det var ju dock inte bara en ny kyrka som skulle bekostas, utan även dess inredning och prydnader.

Den kände klockstapelbyggaren Pål Persson från Stugum erbjöd sig att leda arbetet, men det avslogs. Troligen p.g.a. hans höga ålder, 77 år.

I stället gavs uppdraget år 1811 till Simon Geting, välkänd norrländsk kyrkobyggmästare. Grunden låg klar år 1814. Tyvärr avled Geting strax efter, varför bygget avstannade helt.

Under tiden bygget ännu pågick sökte man skaffa likvida medel. Gåvor och donationer hjälpte upp finanserna något. Per Hellzen (en av tillskyndarna till Ragundasjöns utgrävning och grundare av Wifsta Warf) testamenterade sålunda pengar till bl.a. Fors nya kyrka:

"Till betygande af upricktiga tacksamhet för Försynens välsignelse skal af vår Egendom, efter min Hellzens bortgång och Boets utredning, såsom gåfva tilldelas Hellesjö, Ragunda, Fors och Lidens sockenkyrkor, som alla äska nybyggnad af Sten, hvardera Tre hundra Rdr Banco, hvilka gåfvor uti berörde kyrkor, genast efter min död kundgöres, tillsammans Tolfhundra Riksdaler Banco".

Man sökte hos kungen tillstånd till en stambok. I det brev där beviljandet till en sådan kungöres står:

" att genom stambok och en Collect öfwer hela landet få göra insamling af medel till understöd vid Nybyggandet af deras kyrka, som kommer af Sten att uppföras".

Om forsbornas svåra ekonomiska belägenhet, kan vi läsa i samma handling:

"om oförmögenhet hwaruti Församlingen är stadd.... Dels i anseende till Kyrkokassans ringa behållning och den brist på tjenliga Materialier för en byggnad af Sten, som inom Forss Församling förekommer, dels i anseende till den olycka som socknen öfwergått genom den s.k. Ragunda Elfwens utskärning, hvarigenom förnämligen Laxfisken gått förlorade samt åker och äng betydligt lidit, och Innevånarna dymedelst blivit försatte i sådan fattigdom, att de själfviske kunna utgöra den till berörde byggnad erfoderliga kostnad, helst församlingen icke bestå af mer an 11 1/2 mantal".

Arbetet återupptogs år 1833, och nu gick det raskt undan. Redan året efter, alltså 1834, var kyrkan försedd med inredning till viss del och då gjordes också bänkdelen som skulle gälla fem år framåt i tiden:

1:st bänken borde vara fri och ledig för inträffande Ståndspersoner, den andra upptages av inom Socknen boende Ståndspersoner och de derpå följande af Hemmansägare efter ålder. Sedan skulle Torpare, Soldater och Inhysepersioner få sina bänkar anviste likaledes efter ålder. På qvinfolkssidan iaktages samma delningssätt".

År 1835 uppgjordes ett kontrakt med Per Carlsson i Sundsjö för hans tillverkning av predikstol. Kostnaden härför, att "förfärdiga och uppsätta så väl till Snickring som Bildhuggeriarbete" blev 260 Rdr Banco, utom resor, hantlangning och nödig kost för

snidaren.

Den kände jämtländske kyrkokonstnären Göran Sundin målade altartavlan och tillverkade en dopängel. Båda hans alster finns kvar i kyrkan, målningen tjänstgör emellertid inte längre som altartavla.

Kyrkan invigdes år 1839 av biskop Franzén.

1900-talet

Åren 1922-25 restaurerades kyrkan grundligt efter ritningar av en arkitekt G.Holmdahl. Elektrisk belysning och värme installerades. Vindfång gjordes vid alla ingångar, och nya uppgångar till läktaren gjordes.

Innertaket fick ny fyllning och isolering. Nya bänkar insattes med dörrar från de gamla. En ny orgel med elektrisk bälgranordning inköptes, ljuskronor och malmkronor till läktaren införskaffades.

Genom gåvor erhöll man pengar till en ny altartavla. Den målades av professor Olle Hjortzberg med motiv från Kristi uppståndelse.

Arkitekt H.Eklund, Oppåsen, skänkte till kyrkan en skulpturerad dopfunt samt en av honom själv snidad och målad tavla med porträtt av Martin Luther.

Återinvigningen skedde den 22 dec. 1923 av dåvarande biskopen i Härnösands stift, Lönegren.

Även sedan dess har flera reparationer gjorts.

Vid mitten av 1950-talet tog man upp golvet i kyrkan och göt valv under. I sakrestian togs en öppen spis bort och man gjorde en ingång utifrån till sakrestian.

Samtidigt gjordes vissa förstärkningsarbeten på klockstapeln. Några av de i den ursprungliga konstruktionen ingående grova bjälkarna hade börjat täras av tidens tand, varför dessa ersattes med friskt virke.

Tidigare hade rigningen i de båda klockorna skett på manuell väg, men nu skedde en modernisering så att dessa kunde manövreras på elektrisk väg.

Söndagen den 4 juni år 1955 kunde man sålunda för första gången ringa i Fors kyrkklockor genom att endast trycka på en knapp.

Smärre arbeten på kyrkan utfördes också under 1960-talet, dock utan att dess utseende förändrades varken till exteriören eller interiören. I början av detta årtionde knackade man bort all rappning utvändigt och ersatte den med ny.

Två hundra år efter det att Fors fått sin första kyrkorgel invigdes en ny sådan. Året var alltså 1973 och de som den gången stod för leverans och montage var Gustaf Hagströms Orgelverkstad AB i Härnösand.

Ett fåtal inventarier har bevarats och blivit överförda ifrån den gamla kyrkan. Josephus kyrka, till den nya. Nämnas kan ett vackert snidat bord med skifferskiva samt ett krusefix som nu placerats på ena långväggen.

Bevarats har även de två ljusstakar som år 1682 skänktes av systrarna Pedersdotter från Byn.

Ett gammalt dörrlås som sägs ha tillhört Fors gamla kyrka har köpts tillbaka ifrån Ragunda och uppmonterats på en träplatta i vapenhuset.

*Avskrivet ur häfte som finns att köpa i Fors kyrkas vapenhus,
Med författaren Sören Nilssons tillstånd.*